

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN HOY HÓRA 3 PENGŐ.
HOYBS SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Olvasmány a parkok árnyékában

(In.) Amióta a Hunyadi-utca számára hengerelt aszfaltján nesztelen iramban suhannak végig a gögös és kényelmes automobilmek, meghajjták szinompás levél-bokraikat a Piac-utcai kannák és a Rákóczi-utca kelős közepén angol-park virág-gruppjai körül veszekednek a gyümölcs-kofák: szélteben-hosszában arról beszélnek belvárosunknak járkelői, hogy elérkezett a városi reneszánsz elragadó szép kora s az egyetemmel fejlődött Debrecen loholva siet a világvárosi színvonal felé... Mindenki dicsér és mindenki elégedett. Ragyogó ivlámpák fényesítik a nagy templom előtti teret. Az enlékkert pázsitos virággyai között csinos kis gyermekek hancuroznak a vörös-salagos uton. Kint a Nagyerdő aszfaltos körútján kulturfőlnyes loesoló-masínák hintik a csillogó viz-sugarakat. Idébb, a Péterfia-utcai sétányon törekvő jegenye-fácákak nyujtogatják kis ágait. Egyszóval fejlődik Debrecen s ha mindezekhez sikerült volna a Burg-istálló hintóit beszerezni, talán már egyéb se hiányoznák, mint Lánchid, állatkert, körkép, amerikai vasut s egy kassirozott Dunapart: *Debrecen lenne a második, szabadalmazott csonkamagyarországi világváros...*

Igen ám, csak hogy nem addig van a dolog. A város házában egyik szobájából, melynek ablaka a leggyönyörűbb pázsit és biborvörösré pirult kannavirágok luxus-birodalma nyílik, — napvilágra került egy tanulmány. Címe: *„Debrecen sz. kir. város közegészségügyi állapota s a hiányok orvoslása.”* Szerzője: dr. Tüdös Kálmán, Debrecen tisztí főorvosa. Ebből a huszonnégy oldalas füzetből megtudjuk azt, hogy a Tiszántul metropolisának nemcsak belvárosa, de külvárosa is van. Ez a megállapítás annyira ujszerűleg hat az olvasóra, hogy szinte önkéntelenül is felöltik a kérdés: *van-e tudomása Debrecen vezetésének erről a kézzelfogható tényről?* Mert ha igen, úgy emberi ésszel és szociális érzéssel nem tudjuk megérteni, hogy miért van az Eötvös-utca végén, a Rákóczi-utca közepén s a Péterfia mentén pázsit és angol-park, miért van a nagyállomáshoz vezető mindkét utca közepén is ki-aszfaltozva, miért van kétféle típusú locsoló automobil és ötféle típusú városipolitika? Miért és miért?

Ezt a problémát Tüdös főorvos megoldatlanul hagyja... De hiszen ez már nem is tartozik reá. Az ő adatai minden politikánál többet beszélnek s méghozzá olyan cátohatatlanul és akkora pontossággal beszélnek, hogy még a belvárosi polgár is hanyatt esik a tisztára locsoló járdán... Állj tehát körém 54.200 belsőségi honpolgár, ki vízvezeték-ből iszod a vizet és Csokonai barátod ércszobra mellett szívod a luxus

virágok illatát... Óh, hallgasd meg, mint él 29.500 kert ségi polgártársad... Tudjad meg legalább, hogy a külsőségi területeken utcák és utak burkolatlanok, csatornázás egyáltalában nincsen és egyes helyeken őszi-tavaszi vízállások bűdösítik a levegőt. Tudjad meg azt, hogy az ivóvizet szolgáltató kutak között 6-8 kilométernyi távolság van, hogy az ottani lakosság a *„tudomány megállapítása szerint egészségére ártalmas vizet iszik és hogy egy köbceniméter vízben a Colibacillusokon kívül ezernél is több bacillus uszkál... Tudjad meg azt, hogy nincs szemétfuvarozás s a legtöbb helyen szemetet, hulladékot, állati-emberi hulladékot nincs hova*

tenni. Na és tudjad meg azt is, hogy 1926-ban a belváros 10.29 arányszámával szemben 16.48 volt a telep halálzási száma. Hasi-hagyományban négyszer annyi ember halt meg, mint „idebent”, nálunk, béluhutos gyermek pedig közel ötszörte több pusztult el ezen a kulturfőlnytől elrugaszkozott területen. És így van ez végig, minden vonalon, amint Tüdös Kálmán is levonja ezt a szomorú konkluziót:

„Debrecenben a kert ségek-telepeken van a fertőző beteg ségek meleg-dyga...”

Miért? Mert nincsenek kövezett utcák, hiányoznak a közművek, százgyerek szorong egy-egy iskolai tan-

teremben és Basahalmától ős-Péterfiáig tavasztól ősziig bűdösödik a posolyavíz...

Ime: a kulturfőlny, mely frakkban és klakkban köszönti életünket, selyemharisnya feszül a bokája felett és lakkcipő ragyog a lábán. Megtörténik azonban, hogy néhanapján orvosi beavatkozásra van szükség s ilyenkor kisül, hogy a harisnya alatt retkes térd, benőtt köröm és lábizzadás van.

Ez a megállapítás hivatatlan. Anál hivatottabb a városi főorvos tanulmánya. Véleményünk szerint annyira hivatott, hogy melegen ajánljuk a hivatalos tényezők figyelmébe.

Az egységspárt a miniszterelnök felszólalása után kötelezte magát a numerus clausus revíziójának megszavazására

Bethlen István gróf magára vállalta a javaslatért a teljes felelősséget a kormány-párt értekezletén — Klebelsberg a trianoni békediktátummal indokolta módosítását

Pénteken kerül a tervezet a parlament elé

(A Hajdúföld tudósítójától.) A keresztyén közvéleményben általános megelégedést váltott ki a Ker. Gazdasági és Szociális Pártnak a numerus clausus revíziójával szemben tanúsított elutasító állásfoglalása, amelynek Ernszt Sándor, Wolff Károly és Haller István adtak kifejezést. Érdekes jelenség azonban, hogy a nemzetiségi arányszámot biztosító harmadik paragrafusnak eltörlésére tervezett Klebelsberg-féle módosítás ellen a liberális zsidó sajtó kezdett most a lehangosabb ellenzésbe, ami még jobban felbőszíti az amugyis elkeseredett magyar

A numerus clausus revíziója a kormánypárt előtt

Budapest, nov. 17. A kormánypárt csütörtökön este értekezletet tartott Almássy László elnöklésével, amelyen Bethlen István miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai is résztvettek. Jánosy Gábor felszólalása után áttértek a numerus clausus törvényjavaslat módosításának tárgyalására. Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter ismertette a numerus claususról szóló törvényjavaslat létrejöttét. Ez nagyon nehéz kérdés, — mondotta, — és a nemzetgyűlés nagy többsége tartózkodott is a szavazástól, így jött létre az a szakasz, amely később oly sok komplikációt okozott. A nehézség először jogi természetű volt, mert a trianoni békeszerződés 58. szakasza úgy szól, hogy vallásfelekezeti különbségek a polgári jogok élvezete tekintetében egyetlen magyar állampolgárra sem lehetnek hátrányosak. A Népszövetség jogszáinak az volt a véleménye, hogy semmiféle előnyt, vagy hátrányt sem jelenthet valamely népfajhoz, vagy felekezethez való tartozandóság. A Népszövetség azonban nem bocsátkozik bele ennek a kérdésnek az elintézésébe. A numerus clau-

közvéleményt.

A baloldali felfogásnak a szociáldemokrácia címén a zsidó kapitalizmus érdekeit szolgáló mosdatlan száju sajtóorgánium, a Népszava ad legőszintébb kifejezést, amely egyenesen így ír:

„Az egész numerus clausus rugják a fészkes fekete elmulásba, töröljék el első betűjétől az utolsóig...”

A magyar közönséget természetesen nem téveszti meg ez az üres handabandázás, mert a magyarság változatlanul ragaszkodik a numerus clausus sértettségéhez.

susnak antiszemita éle nincs. Már megalkotásakor annyira kiélezték, hogy a zsidóságból a megbélyegzettség érzését váltotta ki.

A módosító javaslat betérjesztése tehát részint külpolitikai, részint belpolitikai természetű megfontolás következménye volt.

A szelekcionál a kormány elsősorban a hadiárvaakra gondol, azután a tényleg hadban voltak gyermekeire, ezek után következnek koordinális sorrendben a közalkalmazottak gyermekei, de ebben a kategóriában nemcsak tisztviselő gyermekekről van szó, hanem idetartozik a katonatisztnak, orvosnak, vasuti pályőrnek, református lelkésznek, vagy katolikus kántornak a fia is. Azután az ország főtermelési ágának, elsősorban a mezőgazdaságnak, továbbá az iparnak, kereskedelemnek és a szabadfoglalkozásuaknak gyermekei.

A miniszterelnök magára vállalja a felelősséget a módosításért

Bethlen István gróf miniszterelnök szólt fel ezután. Hangsúlyozta,

hogy a módosító javaslat eminenter politikai kérdés és éppen ezért ő és nem a kultuszminiszter felelős érte.

A javaslattal az egész kormány szolidáris

és ezt azért hangsúlyozza már beszédének elején, mert az a benyomása, hogy egyes politikai körök a javaslat révén a kultuszminiszter állását remélik megingatni. Hangsúlyozza, hogy teljes mértékben szolidáris a kultuszminiszterrel, vállalja a felelősséget a kormánynak ezért a lépéséért.

Nem a numerus clausus megszüntetéséről van szó, hanem a benne foglalt szelekciós elvek megváltoztatásáról.

Ezt azért mondja, mert egyes tényezők szeretnék bevinni a közvéleménybe azt a hitet és látszatot, mintha a kormány meg akarná szüntetni a numerus clausust. Ez ellen a leghatározottabban tiltakozik.

Nem tartaná helyesnek, ha megengednék, hogy az egyetemeken, magasabb tanintézetekben, ugymint Nagymagyarországon korlátlanul végezhesse ma is mindenki tanulmányait. A Népszövetségnél csak ideig-óráig sikerült elodáznia a kedvezőtlen döntést és ezzel a kultuszminiszter támadásnak volt kitéve.

Jobb kezekben nem lehetett ez az ügy, mint a kultuszminiszterében.

A módosító javaslat szövegéhez nem ragaszkodik a kormány, ha valaki jobbat tud, álljon vele elő.

Egyesek felvetik a kérdést, mi lesz a törvény módosítás praktikus eredménye. Nem játszik etekintetben hamis játékot. Azok a remények, amelyeket bizonyos liberális körök e javaslat módosításához fűznek,

a praksisban bizonyos csalódással fognak járni.

Ezt nyíltan megmondja. A szellemi elv megváltoztatásával bizonyos változások mindenestre lesznek, de ne higgye senki, hogy a kormány most már egyik napról a másikra végtelenségig fokozhatja az egyetemi hallgatók számát. Azért mondja ezeket nyíltan, nehogy neki vagy a kultuszminiszternek bárki azt a szemrehányást tehesse majd, hogy hamiskártyások. Elégedjék meg a magyar zsidóság egyelőre azzal, hogy a ránezve sérelmes rendelkezéseket, azokat, amelyeket sárga foltnak érzett, kitérli a kormány és ezért vállalja is nyíltan a felelősséget, a többi pedig bizzák a jövőre.

Ez a módosító javaslat eminenter politikai javaslat. A kormány állását köti a javaslatához s emélfogva kéri a párt, hogy helyezze annak megszavazását a pártülés oltalma alá, tegye kötelezővé a párt tagjaira nézve a javaslat megszavazását.

Almássy László ezután, mivel a javaslatához senki hozzászólni nem kívánt, javasolta, mondja ki a párt-értekezlet, hogy a javaslat megszavazását kötelezővé teszi a párt törvényhozó tagjaira nézve. A párt elfogadta az elnök indítványát.

Az értekezlet után pártvacsera volt, amelyen nem esett szó a numerus claususról.

A Klebelsberg szakasz

A Ker. Gazdasági Párt tegnapi értekezletén került először nyilvánosság elé az a revízió, amellyel Klebelsberg kultuszminiszter módosítani kívánja a harmadik paragrafust. Ez a következőképp hangzik:

1. §. A tudományegyetemre, a műegyetemre, a budapesti egyetemi közgazdaságtudományi karra és a jogakadémiákra való beiratkozás szabályozásáról szóló 1920. évi XXV. t.-c. 3. szakasza 3. bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

Az engedély megadásánál a nemzetiség és erkölcsi megbízhatóság követelményei mellett egyfelől a felvett kérést megelőző tanulmányi eredményeire, másfelől arra is figyelemmel kell lenni, hogy elsősorban a hadiárva és a harcéri szolgálatot teljesítettek gyermekei, továbbá a közalkalmazottaknak és a különféle foglalkozási ágakhoz (mezőgazdasághoz, iparhoz, kereskedelemhez, szabadfoglalkozásokhoz stb.) tartozóknak gyermekei, az ezen foglalkozásokhoz tartozók számának és jelentőségének megfelelő arányban jussanak a főiskolákra és a felvettek száma az egyes törvényhatóságok között is igazságosan osztható szét.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter felügyel arra, hogy ezek a szabályok megfelelően alkalmaztassanak.

2. §. Ezt a törvényt, amely kihirdetése napján lép életbe, a vallás- és közoktatási miniszter hajtja végre.

A módosító javaslatot különben pénteken terjeszti a kultuszminiszter a parlament plénuma elé.

A legjobb minőségű harisnyáról ismert
Petrik Károly és Társ
Szent Anna-utca 5. — Minden pár harisnyához egy nagy dobos Polót ad. — Szolid szabóit ár.

Vitéz Homoródi (Hampel) Jenő
épületvezetési és képerreterező vállalat
Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11—54.

Bakóczy Juliánna női szabó
BATTYÁNYI-U. 3.
Elsőrendű munka, mérsékelt árak!

Tökés Vince mikepércsi jegyző jótállója házán ragálycédula fogadta a végrehajtókat

Tifuzeset, mint mentőkörülmeny

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes az a nagyszabású sikkasztási per, amit Tökés Vince mikepércsi főjegyző ellen indítottak. A per kapcsán kiderült, hogy Kenderesi János, a volt mikepércsi bíró is bele van keverve az ügybe s emiatt meg meg is indították ellene az eljárást: A Tökés-féle büntünynek most egy igen érdekes mellékhatása került napirendre. Kenderesi János ugyanis 2000 pengő erejéig jótállott Tökés Vincéért, de amikor fizetésre került a sor, nem tudott vállalt kötelezettségének eleget tenni. Emiatt a hitelezők végrehajtást kértek Kenderesi ellen. Az árverést szerdán délutánra tűzte ki a bíróság s ezalkalommal Mikepércsre ment a végrehajtón kívül a felperes jogi képviselője is. A végrehajtás fogantatása elé azonban váratlan akadály merült fel. —

Ugyanis Kenderesi János háza kapuján nagy piros cédula fogadta a végrehajtó közegeket a következő felirással:

„Itt ragályos beteg van. Idegeneknek tilos a bemenet. Aki mégis ide bemenne, azt esetenként 40 pengőre bünteti az Előjáróság.”

Természetes, hogy erre a hivatalos figyelmeztetésre még a végrehajtó és a kíséretében levő ügyvéd is megállt, majd később megtudták, hogy Kenderesi egyik rokona, aki szintén ebben a házban lakik, tifuzsban fekszik s így csakugyan nem lehet bemenniök a lakásba. Az esetről természetesen azonnal jegyzőkönyvet vettek fel, de a végrehajtást nem tudták fogantatítani s így az ügyvéd és a végrehajtó kénytelen volt visszatérni Debrecenbe.

A kormány egyelőre nem állítja fel a nyolcosztályos elemi iskolát.

Csendes nap a képviselőházban

Budapest, november 17. A Ház mai ülésén áttértek az elnöki bejelentések után az iparban és más vállalatokban foglalkoztatott nők és fiatalokorak védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Frlhwirt Máttyás a törvényjavaslatot elfogadja és határozati javaslatot terjeszt be az iparfelügyelet újjászervezése és revíziója érdekében. Csik József elfogadja a javaslatot.

Hermann Miksa kereskedelmi miniszter reflektált az elhangzott felszólalásokra. Igaz, hogy a 14. életév és a 12. éves iskolakötelezettség között hézag áll be, de éppen azért járult hozzá a bizottsági tárgyalásokon betervezett javaslatához, mely *felhatalmazást ad a kultuszminiszternek a 8 osztályos elemi iskola megvalósítására.*

Erre nézve érintkezést is keresett a kultuszminiszterrel, aki közölte, hogy a 6 osztályos népiskola felállításához 8 ezer objektumra van szükség.

A pénzügyminiszter megállapítja, hogy a forgalmiadónak semmi befolyása nincs az árak csökkentésére

A pénzügyi és jogügyi bizottság nagyfentosságu ülése

Budapest, nov. 17. A képviselőház pénzügyi és jogügyi bizottsága ma délelőtt együttes ülést tartott, amelyen a magánpénztartozások átértékeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Az előadó hangsúlyozta, hogy egész jogásztaisaival együtt dilemmában van. Lehetetlennek tartja, hogy tultengjen a kérdés megvitatásánál a fiskális szempont.

Wolff Károly nincs abban a helyzetben, hogy a javaslatot elfogadja. Nem látja azt a szükségességet, amely indokolná, hogy az állam olyan javaslattal intézze el a valorizáció kérdését, amely annak megtagadását jelenti. Elismeri, hogy a kérdés elintézésének ez a legegyszerűbb módja.

a törvényhozásnak azonban nem a legegyszerűbb mód keresése a feladata, hanem az, ami az állami

ség. Ebből 3500 biztosítva van. Csak a 6 osztályos népiskola megvalósítása után történhetik további intézkedés a 8 osztályos népiskola felállítására. Kívánatosnak tartaná, hogy a tárgyalás alatt levő javaslat minél hamarabb tétő alá kerüljön. A legnagyobb szeretettel és gondossággal akarja végrehajtani azokat az intézkedéseket, melyeket a javaslat előir. Azt hiszi, hogy most nem igérettel kell jönni és arra kéri a közönséget, tartsa fenn ítéletét arra az időre, amikor a végrehajtási utasítást már kiadta. (Élénk helyeslés a jobboldalon, közepén és jobbközépen.)

A Ház ezután általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta a javaslatot, majd áttért a részletes tárgyalásra, melynek során több felszólalás hangzott el. Majd az elnök a vitát megszakította és napirendi javaslatot tett, mely szerint a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

A mai ülés 2 órakor ért véget.

amit magára nézve is kötelezőnek elismer, fenntartás nélkül segítséget nyújtani azoknak, akik a pénzügyi katasztrófa során szenvedtek. A törvényhozásnak nem szabad elfelejtenie, hogy

a javaslattal az állam létkérdése is összefügg.

Az államnak az a feladata, hogy előmozdítsa a belföldi tőkeképződést. Hibáztatja a javaslatnak azt az alapelvét, mely karitatív módon sorolja fel a valorizáció eseteit.

Bud János pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a legnagyobb higgadsággal kell tárgyalni a kérdést. A pénznek megvan a maga elmélete, megvannak a maga jogi alapjai. Minden olyan lépés, amely csak lát-szata annak, hogy megbolygathat-

juk vele az államháztartást, vagy a magángazdaságot, egyenesen az állam hitelének befelé, vagy kifelé való megdöntésére vezetne.

Ezután felveti azt a kérdést, vajjon a magyar állam megállhat-e az eddig felvett 250 millió kölcsönnél. Amerikát és Angliát kivéve, talán egyetlen állam sincs ma, amely állami célokat komolyabb formában meg tudna valósítani állami hitel nélkül.

A forgalmiadónak a csökkentése az árakra semmi befolyással nincs.

Hangsúlyozza, hogy az aggkori és rokkantbiztosítás megvalósításánál szebb valorizációt el sem lehet képzelni. Rámutatott ezután arra, hogy milyen nagy összeg ment ki az országból azáltal, hogy a közönség külföldi üdülőhelyeket keres fel.

A takarékbetétek valorizálásának még csak a gondolatát is lehetetlennek tartja, mert hiszen a *pénzintézetek idegen tőkén épültek fel.* Ha a takarékbetétek valorizálását megcsináljuk, ez egyet jelent a pénzintézetek becsukásával.

Östör József szólalt fel ezután, majd az elnök félbeszakította a tárgyalást s a bizottság holnap délelőtt folytatja a javaslat általános vitáját.

Fényesen sikerült a jogász-piknik

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap tartotta meg az Egyetemi Kör jogász-szakosztálya hagyományos piknikjét, amely az eddigieket felülmúló fényes keretek között és feltűnően nagyszámu előkelő közönség részvétele mellett zajlott le. Tíz óra felé autó túlközléstől volt hangos az Arany Bika környéke és frakkos rendezők sorfala fogadta a fényesnél-fényesebb toilletében érkező hölgyeket.

Nemsokára felhangzott Kiss Józsa hegedűjén: „Nem ütök a jogászt agyon” és Szarukán József jogászelnök dr Marton Gézával, Szabó Antal vigalmi elnök dr Kovács Andornéval, Bán István jogászelnök dr Tóth Lajosnéval nyitották meg a táncot.

A megjelent urasszonyok és urleányok közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk.

URASSZONYOK: Konez Károlyné, Horváth Ferencné, Koós Györgyné, dr Wieland Aladárné, Fábry Károlyné, Berényi Istvánné, dr Tervev Tamásné, Tóth Zsigmondné, dr Zakariás Józsefné, Major Istvánné, dr Kovács Andorné, Zanathyné, Szögyényi Lajosné, Münzger Gyuláné, Bálint Jánosné, Matura Józsefné, Rázsó Istvánné, dr Tóth Lajosné, Tóth Kálmánné.

URLEÁNYOK: Konez Böske, Horváth Kató, Koós Mici, Fábry Eta, Tervev Rózsika, Berényi Ági, Fábry Vilma, Szögyényi Pöszike, Ibrányi Baba, Bálint Mancsi, Matura Ilonka, Rázsó Böske, Gaál Ica, Tóth Piros, Robinson Klári, Szabó Juci.

KEGYES FERENC
sirkóráktár és kőfaragó üzlet Debrecen.
Minden méretű és faju sirkóvekből állandó raktár.

LIPTÁK MIHÁLY
uridivat szabó, Csapó-utca 99. sz.
Elsőrendű munka, szolid árak!

LENGYEL
F. ST. MO, TISZTIT
Csapó-utca 28

— Bréhm: Állatok világa, tíz kötetben, félbörkötésben alkalmi árban eladó. Megtekinthető Antalfy József könyvkereskedésében. Telefon 6—12.

Miként dolgoznak a nagy irredenta egyesületek

Körséta a jelenlegi magyar társadalom hivatalos állomásaiban

(Saját tudósítónktól.) Felfedező uton vagyok. Zsebemben a hallgató magyar közvélemény kérdései.

„Mi a Rothermere-akció gyakorlati jelentősége és a mostani hadihelyezete?”

„Mi az irredenta álláspont ebben a kérdésben?”

„Mit tehet egy ember a trianoni igazságtalanság megszüntetéséért, ha nem elnök, se titkár, hanem egyszerűen csak magyar?”

„Milyen a legközelebbi külpolitikai időjárás, amely nemzeti egységünk visszaszerzésében segít vagy gátol?”

A TESZ-t mellőzve, amelynek működését mindenki ismeri az egész Csonka- és Nagymagyarországon, megkezdjük körutunkat.

A Nemzeti Szövetségnél

Ennek az egyesületnek elnöke br. Perényi Zsigmond, továbbá Radvánszky Albert, ügyvezetője dr. Ajtay József.

— Bizunk a revízió sikerében. Igenis van gyakorlati jelentősége, a trianoni béke felülvizsgálása nemcsak a mi érdekünk. Európa érdeke is. Mi tehát Európa és az egész világ békességének teszünk szolgálatot, ha a béke igazságtalanságaira felhívjuk a figyelmet. — Így kezdi az egyik igazgató a felvilágosítást.

— A mi kiadásunkban jelent meg Szádeczky Kardoss Lajos egyetemi professzor munkája. Külföldi politikusok, diplomaták véleményeit tartalmazza ez az óriási munka. Szakszerű néprajzi és közművelődési adatok. A fényképeket már mi adtuk hozzá. A művet megküldtük a külföld minden szakemberének. Elküldtük továbbá az Egyesült Államok minden szenátorának is. Rendkívüli hatást tett: mindenünnen köszönő leveleket kaptunk és a könyv idegen olvasói propagandát fejtenek ki a magyar ügy érdekében. Tovább küzdünk tehát, hogy a rágalmak és a ferdtések elolvadjanak az igazság fénye előtt.

A felvidéki magyar egyesület programja

Elnöke dr. Juhász Andor kir. kuriai elnök, ügyvezető dr. Waszko Endre min. tanácsos.

— Csak kulturális dolgokkal foglalkozunk, politikával nem. A népszövetség eszméjének szolgálatában állunk, a népek egyenjogúsága alapján. A magyar érdekek nem félnek az igazság kritikájától, a nagy kérdést előbb-utóbb helyre kell hozniuk ugyanazoknak, akik elkövetették... A felvidéki magyar egyetemi hallgató menekültek számára 50—60 személyre szóló internátust tartunk fenn a Gönczi Pál nevében. A csehszlovák megszállt területről azonban igen sok középiskolai tanuló jár évente vizsgázní, ezeknek a számára Miskolcon vagy Debrecenben építünk a jövőre hasonló internátust. Az egyesület 20 kisebb egyesületet foglal magába és összesen 800 tagja van. A tagok adományából gyűlik össze a kulturális munkához szükséges pénz.

A „Revíziós liga”

— Ez az ujonnan alakult hatalmas tömörülés, a hozzátartozó 61 nagy társadalmi egyesület és a nagy gazdasági egyesületek révén, ugyszólván az egész magyar társadalmat magában foglalja; — kezdi Fall Endre igazgató, aki Herczeg

Ferenc távollétében felvilágosítást ad.

— Hogy dolgozunk, az kötelesség, de munkánk természete olyan, hogy nem hozható nyilvánosságra, amíg egy-egy munka be nem fejeződik. Legelső programunk a külföldi magyar egyesületekkel való kapcsolat kiépítése. Ezt már keresztülvittük, amennyiben ma már az amerikai magyar klubok is érintkezésbe léptek velünk. Ma már nincsenek magyar csoportok — Oroszország kivételével — amelyek ne lennének velünk összeköttetésben.

A főcél, hogy minden adatot összegyűjtsünk a magunk igazának bizonyítására. Ez csak akkor érhető el, ha a revíziós liga a központja minden ilyen akciónak.

Prospektust hoznak, előfizetési felhívás a „Trianoni Magyarország nagy albuma” című munkára.

— Lássá kérem, az üzlet rögtön jelentkezik mindenütt. A legjobb hiszemű és a legmagasabb állású emberek is oda adják a nevüket az ilyen előfizetési gyűjtéshez, pedig az ilyen akciók szükségszerűen tájékoztatlanok és már azért is veszedelmesek, mert megbontják a mozgalom egységét.

Miben lehet tehát a közönség segítségünkre? Abban, hogy a revíziós kérdésekben egyenest hozzánk fordul, adatait nekünk szolgáltatja át. Csak fegyelmezett és állandó munkával lehet eredményt elérni...

„Mi a véleménye a ligának a mozgalom sikere, illetve sikertelensége felől?”

— Ha a mozgalom sikertelen marad, ez azt jelenti, hogy tovább kell folytatni. Nem szabad megállni. A siker pedig ma még előre nem látható következményeket hozhat. Kérdés, a Népszövetség elég erős-e, hogy akaratának érvényt is szerezzen. Már pedig a magyar nemzet, ha békén türt is eddig, amint birtokát a világ törvényszéke újra megítéli, akkor már a türelem nem türelem, hanem gyáva meghunyászkodás lenne. A nemzet egész közösségére van szüksége a revíziós mozgalomnak, csak egységes, fegyelmezett táborral érhető el a sikereket.

A honvédelmi pártban

Amint Urmánczy Nándorra, a párt elnökére várok, körülnézek a folyosón. Szemembe ötlök a magyar irredenták nagy plakátja, mely óriási betűkkel közli August Gouvain-nek a Journal des Débats-ben 1920 január 20-án megjelent cikkét.

... la propagande magyar...
— így kezdődik s végződik.
„Le repos du monde exige que le magyarisme soit détruit dans ses racines.”

Azaz: „az egész világ nyugalma követeli, hogy a magyarizmust gyökerében kiirtsák.”

Furcsa emlék, a magyarellenes időkre jellemző. A Journal des Débats annak idején a magyarság elleni harc főütege volt, ma pedig a Prágai Magyar Hírlapot azért kobozzák el a csehek, mert leköszölte a Journal des Débats magyarbarát cikkét a Rothermere-akcióval kapcsolatban.

Végre megérkezik az elnök. Óvatosan kikérdezzük, mit akarok. Megmondom, a „Hajduföld” közönségét tájékoztatni a legaktuálisabb magyar politikai kérdésekről.

Most már szívesen áll rendelkezésemre.

— Személyes meggyőződése szerint nem bízom a népszövetségben és nem bízom az ilyen mozgalmakban. Csak fegyverrel lehet megszerezni az integritást. Mindenesetre a Rothermere-akciónak nagy külpolitikai jelentőséget tulajdonítok. Elérjük vele azt, hogy a világ lelkiismeretét állandóan ébren tart-

juk és ha egyszer menni fogunk az elrabolt területek visszaszerzéséért, biztosítva érezhetjük magunkat a nagy hatalmak semlegességétől...

Késő este van már, mikor kilépek az Eszterházy-utca kapuján. Az égen sűrű fekete fellegek kergetőznek, mintha egy vén Evangéliumista lengetné bozontos szakálát a gyászba borult magyar föld felett...

Székely Molnár Imre.

A debreceni iparosság általános tetszésével találkozik az iparos-székház létesítése

Vasárnap lesz az Ipartestület közgyűlése

(A Hajduföld tudósítójától.) Közöltük már, hogy az Ipartestület előljárósága legutóbbi ülésén a legteljesebb elhatározottsággal az Iparos-székház létesítése mellett foglalt állást, miről az iparosságot a vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésen fogja tájékoztatni és kérni fogja a további teendők megtételéhez a felhatalmazást.

Az Ipartestület előljáróságának a székház létesítése kérdésében való nagyszerű megnyilatkozása város-szerte élénk tetszésre talált s az

iparostársadalom oly imponáns tömegére lehet számítani a vasárnapi közgyűlésen, amilyen régen nem volt.

Meg vagyunk győződve arról, hogy Debrecen négyezernyi iparosa az Ipartestület előljáróságának nagy koncepciójú akcióját lelkes és készséges támogatásával követésemelőtan fogja méltányolni, mert hiszen amit az iparosság a székesegyházban tesz és áldoz, azt önmagának teszi s az ebből eredő minden erkölcsi haszon őt fogja illetni.

Nagyértékű műsor a debreceni olasz-magyar estélyen

Megérdemelt nagy érdeklődés előzi meg a Vitézi szék és Hadimúzeum Egyesület által december 7-én az Arany Bika disztermében rendezendő olasz-magyar estét. Az ünnepek jelentőségét bizonyítja az, hogy a diszvédnökséget Horthy Miklós Kormányzó, a fővédnökséget József királyi herceg, a védnökséget pedig Bethlen miniszterelnök és Durini di Monza olasz követ vállalták. Az ünnepi beszédet Pekár Gyula fogja tartani, míg a műsor

többi számaiban Bakó László, a Nemzeti Színház örökös tagja és az Operaház fiatal művészgardájának két legkiválóbbja, Lauris Lajos és Szabó Lujza szerepelnek. A kíséretet Unger Ernő, a Zenekadémia tanára látja el. A jegyek néhány nap múlva válthatók lesznek és a tiszta bevételt a debreceni csata emlékműveinek restaurálására és a Vitézi Otthon céljaira fordítja a rendezőség.

Órlási arányu tervek a debreceni nagyerdő rendezésére és fejlesztésére

Cserkészház, kiállítási csarnok, műjégpálya, vurtstli, modern szálloda, stb lesz a Nagyerdőn

(A Hajduföld tudósítójától.) Boross József műszaki tanácsos a városi tanács csütörtöki ülése elé terjesztette a Nagyerdő egész rendezési és fejlesztési tervét. Maga a terv minden dicsőretet és elismerést megérdemlő, nagy koncepciójú alkotás, azonban legalább is száz év kell a megvalósításához, mert a nyakig eladósodott város bizony aligha tudja azt rövidesen végrehajtani.

A terv szerint a Simonyi-ut végéről, a nagyerdei csúszháztól kaszirozzák az utat, perspektívát nyitnak a pallagi ut felé. Az Erdősorban építik fel a cserkészházat és ugyanerre a részre még két szép nagy palotának hagynak helyet. A nagyerdei lövölde felé vezető részre három nagy épületet terveznek. A jelenlegi jégpálya helyén építik fel a kiállítási csarnokot, amelynek udvarán egy

nagy műjégpályát is létesítenek.

A villamos végállomástól egyenes utat nyitnak a pallagi műút felé. A megnyitandó új utszakasz két oldalon helyezik el majd a sportpályákat és diákjátszó tereket. A pallagi ut kezdetén, a klinikák sarkával

szemben eső sarokra egy szép palotának hagynak helyet. S rövidesen megkezdik a köztemető felé vezető új sugárut megnyitását és építését.

A hintákat és mutatványos bódákat jelenlegi helyükről áttelepítik a nagyerdei DTE sportpálya mögé és itt modern angol-park szerű vurtstlit létesítenek. A teniszpályákat a felépítendő cserkészház mögé helyezik és a teniszpályák mostani helyére akarják átépíteni a nagyerdei városi fürdőt. Ennek helyére viszont, ha a nagyerdei mélyfúrások eredménnyel járnak, egy

hatalmas, minden komforttal berendezett szállodát építenek.

A klinikai körut egyik oldalán pedig felépítik a műtermekkel felszerelt debreceni művésztelepet.

Kocákat felelősséggel miskaról **SZEIFRIED GYULA** állatorvos, KABA. Sürgőnycim: Szeifried Kaba.

Sirköveket Harkányi E. és Fia készit, Piac-u 85

Engem már nem hív az élet...

Engem már nem hív az élet
Ismert dalok másnak zenének
Süket lettem minden hívó szóra
Pörög felettem a sok üres óra.

Mig elmerengek fáradtan, kábán
Kérdem: miért, m'nek az árán,
Melytk vétkeért sújt az átok,
Hogy sugaras nappal is sötétben járok.

Titkolt sírás az ajkam mosolya.
Szemem fénye könnyek vizsugara
S mig körülöttem kacag az élet
Engem temetőbe visznek az emlékek.
G.-né Rózsika.

Nem lesz lakásügyi pótrendelet

Budapest, november 17. Beavatott értesülések szerint a lakásrendelet kérdésében nem adnak ki pótrendeletet, hanem a bíróság vezetői megkapják azokat az irányító szempontokat, amelyek szerint a lakásrendelet egyes pontjait értelmezni kell.

Amikor Románia megelőzi a magyar-oláh döntőbíróhatározatát

Az összeomlás után minden ellenérték nélkül az oláh kormány elvette a Magyar Földgáz Rt. Erdélyben levő gázkutjait. A magyar érdekeltség most pert indított. Románia ellen, amely üggyel már ismételtelen foglalkozott a magyar-oláh döntőbíróhatározatát.

Az oláh kormány nem várta meg az ítéletet, hanem a három magyarországi főrészevénnyel, a Kereskedelmi bankkal, a Hitelbankkal és az Auer-társasággal peren kívül úgy állapodott meg, hogy részvénypakettjeit átveszi, mégpedig az ezer korona névértékű részvényért darabonként 280 svájci frankot fizet.

Ecsedi István dr előadása Nyiregyházán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ecsedi István dr egyetemi magántanár, a tudós professzor szerdán délután 5 órakor nagyértékű előadást tartott Nyiregyházán az ottani református Kálvineumban, a Hortobágy-puszta életéről. Előadása során nagy szakértelemmel beszélt a régi hortobágyi településekről. Elmondotta, hogy a régi Hortobágyon valaha nagyon mozgalmas élet volt, még az ember megjelenése előtt is. Akkor azok az állatok éltek itt, amelyek ma a trópusokon találhatók, de voltak mammothok is. Az ember csak a kőkorszakban jelent meg a Hortobágyon s akkori kezdetleges kultúrájának nyomait szemléltetően mutatják az ásások eredményei. Később természetesen nagyobb kultúrára tettek szert s a Krisztus utáni második században már igen szép műveltségük volt. Az Árpádok uralkodása alatt érte a hortobágyi kultúra a tetőfokát, amelyről nagyon értékes adataink vannak. A Hortobágy ebben az időben sűrűn lakott hely volt, falvakat építettek s műveltségük állandóan rohamosan fejlődött. Sajnos, ezt a kultúrát a tatárjárás s később a török teljesen elpusztította. Később az elhagyott Hortobágyot Debrecen város vette birtokába, ahol ismét megindította a fejlődés menetét. Ma már a Hortobágy rendkívül nagy és értékes gazdasági fejlődés előtt áll.

Ecsedi István dr nagyértékű előadását, amelyet gyönyörű vetített képekkel kísért, a hallgatóság mind végig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta s utána meleg óvációban részesítette a kiváló tudós előadót.

A városi tisztviselők ugyanolyan fizetésemelést kapnak, mint az államlak

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vársáry István főjegyző a csütörtöki tanács ülése elé terjesztette a városi tisztviselők fizetésemeléséről szóló javaslatot. A 9000 ME. számú rendelet értelmében ugyanis a városi tisztviselőket épp olyan fizetésemelés illeti meg, mint amilyet legutóbb az állami közalkalmazottak kaptak. A főjegyző javasolta,

hogy az emelést november 1-től visszamenőleg folyósítsák. A tanács ehhez hozzá is járult. A tanácsi határozat szerint a városi tisztviselőknek az alapfizetése emelkedik a 9000. számú rendeletben meghatározott összeggel. A városi pótlék nem növekedik, azonban teljes mértékben érintetlenül marad.

Halálra gázolt az Árpádtéren egy 66 éves asszonyt a bicikli

(A Hajdúföld tudósítójától.) November 16-án reggel nyolc órakor egy biciklista az Árpádtéren elütötte özv. Kozma Sándorné Hornyák Zsuzsanna 66 éves Beresényi-utca 56. szám alatti lakost. Az öreg asszony a fején kapott sérülést s eleinte úgy látszott, hogy nem lesz komolyabb baja. Egy napig a lakásán kezelték, azonban állapota olyan súlyosra fordult, hogy be kellett szállítani az egyetemi klinikára.

Itt azonban már a gondos ápolás sem segíthetett a szerencsétlen öreg asszonyon, aki

csütörtökön reggel kiszendvedt

A hatóság elrendelte a holttest felboncolását. A vizsgálat adatai szerint a kerékpárost nem terhelte súlyosabb felelősség, mert a több egymás után haladó szekér miatt nem láthatta az öreg asszonyt, aki hirtelen került a gép elé.

A Tógazdaság r. t. újabb 46 évi szerződést akar kötni a halastavak bérletére Debrecen városával

A tanács mindenre kiterjedő részletes ajánlatot kér

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hortobágyi Haltenyésztő RT. tudvalevőleg beleolvadt a Tógazdaság RT-be, amely most hosszabb beadványt intézett a városi tanácshoz a hortobágyi halastavak ügyében. A beadvány elmondja, hogy a magyar haltenyésztésnek nagy akadályokká és igen erős versennyel kell megküzdenie a külföldi piacokon, ahol a tengeri halak olcsó ára miatt nagy nehézségekbe ütközik a magyar halak értékesítése. Idehaza is nagy terheket viselnek a haltenyésztők, mert például

egyedül csak a hal az az élelmiszer-cikk, amely még ma is forgalmiadó köteles.

Hivatkozással ezekre a terhekre és nehézségekre, a Tógazdaság RT. arra kérte a várost, hogy a hortobágyi halastavakra vonatkozó bérleti szerződést, — amelyet 1917-ben

kötöttek és amely 1946 május 1-ig szól,

hosszabbítsák meg újabb negyvenhat esztendővel.

Ez esetben a Tógazdaság olyan nagyszabású beruházásokat tudna létesíteni a Hortobágyon, hogy eredményesen vehetné fel a versenyt a külföldi piacokon.

A városi tanács hosszasan foglalkozott ezzel a kérdéssel és úgy határozott, felszólítja a Tógazdaság RT-t, hogy részletezett és pontokba foglalt, mindenre kiterjedő ajánlatot tegyen a bérlet meghosszabbítására nézve. Ha a városi tanács aztán majd úgy látja, hogy a bérlet meghosszabbítás következtében magasabb bért érhet el a város és Debrecen érdekei nem szenvednek csorbát, úgy az ügyet végleges döntés céljából beterjeszti a közgyűlés elé.

Öt év alatt huszonhatmillió csemetét ültettek el a debreceni Nagyerdőben

A város valószínűleg meghosszabbítja az erdőhivatallal kötött szerződését

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács csütörtöki ülésén Zöld József tanácsnok jelentést tett arról, hogy a polgármester vezetése alatt végig vizsgálták a városi erdőket, amelyek tudvalevőleg állami kezelés alatt állanak. Az erdőhivatal négy év óta gondozza Debrecen város erdőit, amelyekben ezidő alatt hatalmas telepítési munkálatokat végeztek. Az állami kezelés kezdete, 1922 óta, 6636 hold terület lett beültetve 18 millió csemetével. Régebben beültetett területeken 4285 holdon történt pótlás mintegy nyolc és félmillió csemetével. Összesen tehát kb.

26 millió csemetét ültettek el.

Mindezekből megállapítható, hogy az erdőhivatal, amely az erdősítési munkálatokat végezte, kiváló eredményt produkált és minden tekintetben megfelelt a várossal kötött szerződéses előírásainak. A szerző-

dés, amely négy évre szólott, most december 31-én jár le és ezideig a városnak intézkedni kell vagy a meghosszabbításról, vagy a felmondásról. Éppen ezért a városi tanács úgy határozott, hogy a Zöld József tanácsnok jelentését beterjeszti a közgyűléshez.

Remélhető, hogy a városi közgyűlés az állami erdőhivatallal kötött szerződést meghosszabbítja, mert

csak ez esetben remélhető, hogy a debreceni erdőtelepítési munkálatok programszerűen végrehajthatnak.

Ha a munkálatok ilyen tempóban haladnak tovább is, úgy — mint a polgármester mondotta — tizenöt-husz év múlva kielégítő képet fogunk mutatni a debreceni erdőségek, amelyek az állami kezelés megkezdése előtt bizony nagyon elhanyagolt állapotban voltak.

A téglási gyilkost beszállították a debreceni ügyészség fogházába

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírta a Hajdúföld csütörtöki száma, hogy a téglási gyilkosság tettesét, Petrovics Péter bökönyi parasztlény személyében sikerült elfogni. A téglási csendőrség a tanúk és Petrovics kihallgatásával szerdán este lett készen és így a gyilkost csütörtökön reggel szállították be a debreceni ügyészség fogházába.

A bünper aktáit dr kövendi Veress Lajos királyi ügyésznek osztották ki aki még a délelőtti folyamán áttanulmányozta az iratokat s az ügyészségi indítványt is elkészítette. Petrovics Péter kihallgatását ma, pénteken kezdi meg a vizsgálóbíró.

FŐISKOLA

A debreceni Egyetemi-kör Csokonai ünnepélye

A Debreceni Egyetemi Körbe tömörült hazafias érzésű hallgatóság tegnap, csütörtökön délelőtt 11 órakor nagyszerű ünnepélyt rendezett a Csokonai-szobor előtt. Az ünnepélyen teljes számban megjelent a Festetich bajtársi egyesület is.

Karai kollégiumi igazgató ismételtén kimutatta a bajtársi egyesület iránti antipatiáját, amennyiben jónak látta kérdőre vonni a Festetich bajtársi egyesület vezérért, ezáltal kevésbé izgatott hangon, de bizonyos határozottsággal, hogy mit keresnek a Kollégiumban és hogy „erre, no meg arra”, de csendesen viselkedjenek.

A Festetich bajtársi egyesület, mely végre is „a csak bérlő!” egyetem, Egyetemi Körének vendége lévén, a szívesnek nem mondható házigazdái fogadtatás után a már egybegyűlt egyetemi hallgatókkal — a konzekvenciákat levonva — a Kollégiumból kivonult és a szobor elé menetelt. Az ünnepélyen megjelent Marton Géza e. i. jogkari dékán, valamint az ifjuság és az érdeklődő közönség szép számmal.

A kántus megnyitó éneke után Hunyady Béla joghallgató mondotta el ünnepi beszédét, méltatva Csokonai érdemeit, a magyar irodalomra kiható nagyjelentőségét, a hallgatóság szünni nem akaró helyeslése közepette. Utána Illyés Gábor, az Egyetemi Kör elnöke helyezte el koszorúját Csokonai márványalakja elé, hazafias szeretettől a nagy magyar költő iránti kegyeletes érzéssel áthatott beszéd kíséretében. Kovács József jh. nagyhatalás Csokonai szavalata után a kántus gyönyörű éneke zárta be a jól sikerült irodalmi ünnepélyt.

„Bárony János” törzs táborozása. A „Csaba” B. E. „Bárony János” törzse szerdán este tartotta novemberi rendes táborozását. Fliegerschnee Lajos törzsfő, bajtárs „Hiszgyegyie” és megnyitó beszéde után sebbnél-sebb szavaltok és énekszámok gyönyörködtették a bajtársakat. Pap Tibor javaslatára határozatként elfogadta a törzs, hogy kötelezővé teszi a törzs azt, miszerint a patronus és dominus bajtársak minden félévben legalább egyszer vegyenek részt a táborozásokon, amelyről a törzs őket meghívó által értesíti. Azután ismét ének- és zeneszámok tették változatosabbá a táborozást, mely a késő éjjeli órákban ért véget.

A MANSz közgyűlése

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége november 26-án, szombaton délután 5 órakor tartja Széchenyi-utca 1 szám alatti egyesületi helyiségének dísztermében ezidei rendes közgyűlést. A központot ez alkalommal Gregersen Lujza, a protestáns nőmozgalmak vezéralakja fogja képviselni. A MANSz elnöksége és szakosztályai külön-külön tartják meg a közgyűlésen beszámolóikat. Miután meghívók nem bocsájtattak ki, az elnökség ezúton is kéri tagjait és a csatlakozott egyesületeket, hogy a közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

Ugy megütötte az anyját, hogy eltört a karja

(A Hajdúföld tudósítójától.) Zsiros István önödi földmives egy alkalommal részeg állapotban tért haza, összeszólalkozott az édesanyjával, megütötte és eltörte annak a karját. A miskolci törvényszék emiatt három évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre ítélte Zsirost. Az ügy a debreceni tábla elé került, amely az enyhítő körülményeket mérlegelve, nyolc hónapi börtönre szállította le Zsiros büntetését. A vádlott előtt Miskolcon hirdették ki a tábla ítéletét.

ATROCITÁSOK

Rekontra-atrocitás. A Tiszántuli Hírlap, mely elvhiúságával általános félszereletet szerzett a köpenyegforgatók társadalmában, egy ugynevezett *ellenatrocitásban* védekezik a vád ellen, mintha valamikor ébredő iránnyal lett volna. Azt írja Reitz János:

„A Tiszántuli Hírlap sohasem volt ébredő, azelőtt se, de ha az lett volna is, csak a jóízűt mutatja, hogy ma nem az, sőt tegnap se, volt az és tegnapelőtt se.”

Ugy látszik, hogy a kis elvhiúsított Tiszántuli Hírlap már csak tegnapelőtt merészkedik visszafáradni, mikor az ő világnézeti multját emlegetik. Pedig mi ebben a tekintetben leheteket, sőt hónapokat engedélyezünk neki.

Ami aztán az ébredőseget illeti, hát az ellen nehéz a védekezés. Így például az Ébredő Magyarok Egyesületének jegyzőkönyveiből teljes hitelességgel megállapítható, hogy Reitz János lapszerkesztő, az ébredő eszme kérelhetetlen ostroma, aki 1920 szeptember 25-én tette le az ünnepélyes ébredő fogadalmat, *anno domini* ihletett szószólóként működött a „keresztény kurzus” berkeiben, s ha fellapozzuk a T. H. 1921. július 19.-i számát, azt is megtudhatjuk, hogy „... az ÉME egyik csoportja egyhangú lelkesedéssel elnökévé választotta.” A feledékeny Reitznek eszébe juttatjuk, hogy ez a kerület a harmadik kerület volt, amelyet rendkívül odaadó támogatásban részesített. Sőt mi több: képviselőjelöltsége idején az Iványi Béla által vezetett ÉME-közgyűlésen sajtóját jószántából másodszer is felelték meg az eszme zászlajára, melyet oly tüzet és harci hévvel lobogtatott 1921 nyarán Mátészalka piacán egy alkalmi hordó tetejéről...

Mondanunk sem kell, hogy ebben az időben is Reitz János volt a Tiszántuli Hírlap keresztény-nemzeti napilap szellemi, lelki és elvi vezére...

Hirdessen a Hajdúföldben

A város a Bethlen-utcára helyezi át a cselédvásárokat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A munkaközvetítő hivatal főnöke, Balla Zoltán előterjesztést tett a városi tanácsnak, hogy az ugynevezett cselédvásárokat helyezze át a Széchenyi-utcaról. A munkaközvetítő hivatal helyiségének udvara nagyon szűk, elsején és 15-én nagy tulzsfeltség uralkodik benne. Az állástkereső cselédek

annyan gyűlnek össze, hogy kiszorulnak az utcára és így

még a forgalmat is akadályozzák.

Az előterjesztés szerint a cselédvásárokat legjobban a Bethlen-utca 14. számú városi házban lehetne elhelyezni. Ennek hatalmas nagy udvara van és a házban csupán egyetlen lakó van, aki hajlandó olyan kimenni. A városi tanács helyeslően vette tudomásul ezt és megbizta Balla Bélát, intézkedjék, hogy a cselédvásárokat a Bethlen-utca 14. alá lehessen áthelyezni.

Csalásért és hamisításért kétévi börtönre ítélték egy egyeki sertés-kupecet

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ádám István egyeki sertéskupec nemrégiben nyolc sertést vett Tóth Mihály gazdálkodótól. A vétel után felment a község házára és a sertéseket, mint saját tenyésztését tüntette fel, járlatlevelet váltott ki azok számára és értékesítette miud a nyolc disznót. Az eladott sertések árával

nem számolt be Tóth Mihálynak és a vételárát sem fizette ki a gazdának. A debreceni törvényszék Balogh-tanácsa csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet és Ádámot csalás, valamint nyolc rendbeli közokirathamisítás miatt két évi börtönre ítélte. Az ügyész súlyosbításért, az elítélt enyhítésért felebbezett.

Meghamisította a munkakönyvét, mert „nem volt megállása tojásdad arca miatt”

(A Hajdúföld tudósítójától.) Humoros jelenetekben bővelkedő tárgyalás zajlott le az elmúlt napon a debreceni rendőrbírószágon. A vádlott egy munkás volt, aki munkakönyvét meghamisította. Nevezetesen a személyleírásba az volt feltüntetve, hogy a vádlott arca „tojásdad”. Ezt a szót a vádlott kivakarta és

helyette azt írta be: Arca hoszszukás.

A durva hamisítás természetesen azonnal szembeötlött és a munkás a rendőrbíró elé került. A hamisítást be is ismerte, de egyben megmagyarázta, hogy miért volt szük-

sége a különös módon elkövetett bűncselekményre.

— A munkakönyvemben az volt beírva: arca tojásdad. Emiatt az egy szó miatt, — mondotta — nem volt megállásom. Munkatársaim váltig szekiroztak velem, hogy tojásdad arcom van.

Elkéseredtem, kivakartam a „tojásdad”-ot

és be irtam helyette jó magyarul, hogy „hoszszukás”.

A vádlott, tekintettel a fenti enyhítő körülményre, enyhe büntetéssel uszta meg a különös okirathamisítást.

Nagy siker mellett folyt le a Csokonai-kör irodalmi ünnepélye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Csokonai-kör csütörtökön délután 5 órakor magas színvonalú irodalmi ünnepélyt rendezett a református kollégium dísztermében, melyet szorongásig megtöltött a közönség. A műsort a kántus éneke vezette be a „Tihanyi echóhoz” című Csokonai-dallal, majd

dr Pap Károly

egyetemi tanár, a Kör elnöke mondott mély tudományossággal felépített és gondolatokban gazdag megnyitó beszédet. Hermann Mancsi, a Csokonai-színház társalgási színésznője a költőnek két versét szavalta természetes előadó-művészetének kifejező erejével. Utána

Török Imre

kisújszállási református esperes tartott nagyhatású beszédet Csokonai költészetéről. A mindvégig zivilizált és szellemes hasonlatokkal, anekdotákkal fűszerezett előadásnak különösen az a része váltott ki nagy és megérdemelt tetszésvihart, melyben a „Reményhez” című költemény egyes sorait a trianoni magyarság feltámadásába vetett reménységgel hozta összefüggésbe. Az előadásnak legkimagaslóbb száma a nagytehetségű

Nadányi Zoltán

felolvasásán kívül, melynek keretében több remekzenésű és mély líraisága költeményét közvetítette a hallgatóság lelkivilágához,

Kiss Béla

postafőtiszt éneke volt, melynek az előadó magával ragadó s szívet-lelket betöltő művészetén kívül különleges érdekességet adott az a körülmény, hogy ezalkalommal először került bemutatásra

Marschalkó Gusztávné Galánffy Ágnes

„Az éj és a csillagok” című Csokonai-zenésítése. A gyönyörű dal, melynek mesteri felépítése a modern zeneköltés tökéletesen átértett strukturáját mélységes erővel s mesteri stílusérzékkel telítette meg Csokonai költészetének érzés- és gondolatvilágával, ujszerű formájában is megkapó finomsággal simul a szöveg ritmikájához és alakhoz. A szerzemény egyike az új magyar dalköltés legsikerültebb és legkomolyabb értékű termékeinek. A közönség úgy Marschalkónét, aki a zongorakiséretet is ellátta, mint Kiss Bélát meleg ünneplésben részesítette.

A mindenképpen sikerült ünnepséget a kántus lendületes éneke zárta be.

Telmányi Emil hangversenye

Minden hegedű iránt lelkesedő ember meg kell, hogy nézze Telmányi Emilnek - november 23-án a Városi Zenedében rendezendő jótékonycélú egyetlen hangversenyét. A mind fokozottabb érdeklődéssel várt hangverseny gazdag műsorán szerepel Beethoven Kreutzer szonátája, Bach Ciaccona hegedűszóló D-mollja, Mozart hegedűverseny Adurja és Kodály Adagiója és Valsetje mellett az eddig nemcsak városunkban, de az egész országban hangverseny dobogón még nem hallott Dohnányi „Ruralia Hungarica”-ja. A hét tételben megirt zongora szvit a Bartók-Kodály által feljegyzett és kiadott magyar népdalgyűjteményből vette a témákat. Ebből öt tételt ártir közéletben egyenesen cigányos karakterével közelfér a magyar közönség problémák játszói legyőzésére és megoldására. A művészt

Kósa György

zongoraművész fogja kísérni, aki már szerepelt városunkban, amikor Hubay Jenőt kísérte. Jobb jegyek még kaphatók a Csáthy és Méliusz-féle könyvkereskedésekben.

A hajduböszörményi téli gazdasági tanfolyam

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a meglévő számos téli gazdasági tanfolyama mellett Hajduböszörményben dr. Rácz Lajos, a kamara fáradhatatlan igazgatója, Hajduböszörmény uttörő polgármestereinek, dr. Somossy Béla és képviselőjének, Gaál Mihály dr. kezdeményezésére felállította legújabb téli gazdasági tanfolyamát.

Hajduböszörmény város ifjúsága vasárnap tartott értekezletén Gaál Mihály dr. és ifj. Sóvágó Imre elnök-igazgató felhívó szavaira csaknem teljes számban jelentkezett a tanfolyamra s így a jelentkezők száma meghaladja a 100-at.

Hajduböszörmény város büszke lehet, hogy fiatal gazda generációja oly szép számmal törekszik a tudás, haladás, a kultúra után, mert ez ifjuktól méltán remélni lehet, hogy Magyarország újjáépítésében, feltámadásában is kiveszi az őket megillető részt.

A targoncásoknak jó ruhát kell hordani

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az államrendőrség a piaci kézi targoncásoknak a Csapó-utca 27. és 31. számú házak közötti részen jelölt ki állomáshelyet. A rendőrség erről értesítette a városi tanácsot is, amely most felhívta a targoncásokat, hogy új állomáshelyüket tiszta, rendes öltözetben foglalják el és viselkedjenek illedelmesen. Ami az illedelmes viselkedést illeti, azt még csak értjük, azonban annál csodálatosabb, hogy a tanács szerint a targoncás munkásnak tiszta és rendes ruhát — szerencse, hogy nem frakkot — kell viselni. Ilyen határozatokhoz mellékelni kellene a jó tanácsot is arra nézve, hogy a szegény targoncás, aki betevőfalátját is alig tudja megkeresni, honnan vegyen rendes és tiszta ruhát.

Sátár Mihály épület és műlakatos, via és villanyasorolást vállalja. — Darabos-utca 50. sz.

HIREK

1927 november 18. (Péntek)

Prot.: Ödön. Kath.: Pét., Pál b.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Jórész boros és ködös idő várható némi enyhüléssel és esetleg kisebb lecsapódásokkal.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-u. 18.) Arany Egyszaru (Kossuth-u. 8.) Muraközy Hunyady-u. 5.) Magyar Korona (Péterfia-u. 10.) Nádor (Szent Anna-u. 66.) Csokonai Mester-u. 43.) Arany János (Csapo-u. 66.)

Szombaton lesz a ker. Nemzeti Liga közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya, mint arról már hírt adtunk, szombaton, november 19-én délután hat órai kezdettel tartja közgyűlését a József kir. hercegtői színházának dísztermében. A közgyűlésen a szokásos évi jelentéseken kívül nagyfontosságú javaslatok is szerepelnek s így bizonyára legteljesebb érdeklődés fogja a gyűlést kísérni.

A program lezajlása után **baráti összejövetel lesz a Gambrius különtermében, amelyre az egyesület tagjait és hozzátartozóikat szeretettel elvárja az elnökség.**

Halottak emléknapja az ev. templomban. November 20-án, mint az egyházi év utolsó vasárnapján az ev. egyház az istentiszteletet a halottak emlékének szenteli.

Az „1919. júniusi Bajtársak Szövetségének” felhívása. Br. Perényi Zsigmond elnöklété alatt álló „1919. júniusi Bajtársak Szövetsége” felkéri azokat a bajtársakat, akik az 1918—1919. évben az ellenforradalomban, illetve az ellenforradalmi szervezkedésben aktív résztvettek, lakcímkéket és foglalkozásukat a saját érdekükben a Szövetség igazgatóságával közölni szíveskedjenek.

A Kath. Legényegylet családi összejövetele A debreceni Kath. Legényegylet az Otthon helyiségében november 19-én este 8 órai kezdettel családi összejövetelt rendez, melyre ezúton hívja meg ismerőseit és jóbarátait a rendezőség. Belépődíj nincs, akományokat köszönettel fogadnak. Külön meghívókat nem bocsájtanak ki.

Az Iparoskör vasárnapi kultur-délutánján Farkas Győző lelkész, Balogh Mancsi, Nyíga Károly és neje fognak szerepelni, amely nevek már előre is garantálják a sikert. A kultur-délután a szokott helyen — az Ipartestület dísztermében — és a rendes időben délután 4 órakor lesz megtartva.

Világítás lesz a Böszörményi-úton. A Böszörményi-úti lakosok kérelmet intéztek a városi tanácshoz, hogy a méntelep felé vezető kiágazásban szereltesse fel az utcai közvilágítást. A világítási vállalat szerint ezen a részen százszáz méter távolságban összesen 18 villanylámpa szükséges. Ha a kérelmezők garantálják, hogy az ittlévő házak és lakások elérik a szükséges villanyfogyasztást, úgy a világítási vállalat is felszereli az utcai közvilágítást.

Erzsébet-napra legszebb virágok „Flóra” kertészet, Szent Anna-utca 10.

— Ady-ünnep Debrecenben. Az Ady Endre Társaság első nyilvános szereplésekként háláját és tiszteletét akarja leróni a nagy költő iránt, akinek nevét zászlajára írta. Ady Endre most lenne ötven éves. Az Ady Endre Társaság november 27-én tartja ünnepét s az ünnepségre eljön a költő két nagy barátja Babits Mihály és Juhász Gyula és eljön a fiatalok képviselőiben Szabó Lőrinc.

— A Tiszti Kaszinó vezetősége közli, hogy a f. évi november hó 19. és 26., továbbá december hó 10. és 17-re tervezett családi összejövetel elmarad.

— A Donkózákkórus Debrecenben. Budapesten egymásután három hangversenye van most a donkózákoknak, mindhárom este zsúfolt ház ünnepli őket. A művészi tökéletesség oly fokán állanak, mint Saljapin, aki egyszer hallotta, soha nem felejtí őket. Debreceni november 20-iki hangversenyük gyönyörű. A jegyeket valósággal elkapkodják nálunk is. Jegyelővétel a Méliusznál és az Arany Bika halljában. Zeneköri tagoknak kedvezmény.

— Aki kétszer adja el a vályogot. Balogh Mihály berettyóújfalui napszámos Lisztes János részére 2700 vályogot vetett ki. A munkáért fel is vett fizetés fejében 50 kiló búzát és egy pár kiló szalonnát, azonban a vályogot ismét eladta másnak. Balogh ellen lopás miatt indult meg az eljárás és az ügyet csütörtökön tárgyalta a debreceni törvényszék Balogh-tanácsa, amely Balogh Mihályt, aki lopás miatt már több ízben volt büntetve, két hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Traktortanfolyam megnyitása. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara gépészeti vándoriskolájának debreceni traktortanfolyama november 21-én délután 6 órakor kezdődik meg a m. kir. Fa- és Fémipari Szakiskola helyiségében (Széchenyi-ut 2.) A traktortanfolyam iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, úgy hogy a létszám betelével számos jelentkezőt el kellett a Kamarának utasítani. Ezek számára, a gépészeti vándoriskola a tél folyamán valószínűleg február hóban megismétli a debreceni traktortanfolyamot.

— Lapunk Budapesten állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

— Traktort keresek 2—3 napi őszi szántáshoz azonnalra. Értekezhetni Lőkövits ékszerüzletben, Piac-utca 44.

— Felhívás az esperato kurzusok vezetőihez. Felkérjük az esperanto nyelvi tanfolyamok igen tisztelt vezetőit, szíveskedjenek egy levelező-lapon a helyi csoport vezetőségével (Berki Géza egyesületi titkár utján kir. Tábla) tudatni, hogy hol, mely időben és hány résztvevővel tartják nyelvkurzusaikat, valamint szíveskedjenek azt is mindenkor bejelenteni, ha e tekintetben valami változás áll be, hogy azokat, akik időközben a vezetőségnél jelentkeznek, a szükséges utbaigazításokkal késedelem nélkül elláthassuk.

— Vigest a Népházban. Az oly nagy közkeveltségnek örvendő vigestek legközelebbi, szombat és vasárnap, 19 és 20-án este 8 órakor kezdődő műsorán lép fel Csapó Mária, a Csokonai-színház volt kedvence naivája. Verseket szaval és a „Faustból” Margaréta imáját adja elő. Ugyanezen műsoron mutatkozik be Mihály Ilona énekesnő operáriákkal és műdalokkal. Bihary Zoltán cimbalomművész, ki csak nemrég jött haza nagyszerű amerikai tournájáról, Arvay László exotikus néger tánca, Nógrádi József kupléi, valamint az egyes magánszámok között P. Kovássy Irénke és Martin Aliz, továbbá az együttes többi kiváló tagjainak fellépéssel jobbnál-jobb vigi jelenetek, tréfák, operettrészeket kerülnek bemutatásra. Jegyekről tanácsos elővételben özv. Roth Kálmáné dohánytözsdejében Kossuth-u. 58. szám alatt gondoskodni. Zsöllye 1 pengő, I. r. ülőhely 80 fillér, II. r. 60 és III. r. 40 fillér.

— A gyümölcsfák nyelését ismereti a Növényvédelem és Kertészet most megjelent száma. Cikket közöl a hollandi jácintról, a mesterséges fészekodvokról, a gyümölcsfák törzsének bemeszeléséről, a rózsák téli kezeléséről, a gyümölcsös kártevő rovarairól, a gabonalegyekről, a nyulragás elleni védekezésről, az oltványok elvermeléséről, a ribizli dugványozásáról, a szőlő téli munkálatairól, a crisanthemum teleltetéséről, a magnolia szaporításáról, a szőlő trágyázási idejéről, a szobanövények téli kezeléséről stb. A dusan illusztrált szaklapból lapunkra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmívelésügyi minisztérium) díjtalanul küld egy alkalommal mutatvány-számot.

— Angol és francia divatlapok, bel- és külföldi folyóiratok legjobb beszerzési forrása Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Rt. Debrecen, Ferenc József-ut 8. szám.

Holovitzné hölgyfodrász és manikűr- és szalon megnyit Burgundia-utca, Iparteknő épületben. Figyelmes kiszolgálás és előnyös árak.

ESTÉLYEK-HANGVERSENYEK

November 18-án, pénteken este 6 órakor a Kollégium dísztermében a Kálvinista Templomegyesület vallásos estélye.

November 19-én, szombaton este 8 órakor a Kath. Otthonban a Kath. Legényegylet családi összejövetele.

November 20-án, vasárnap este a Donkózákkórus hangversenye az Arany Bika dísztermében.

November 23-án, szerdán este a Zenedhangversenytermében Telmányi Emil hegedűművész hangversenye.

November 25-én, pénteken este Ada Sári dal- és operanékesnő hangversenye.

November 27-én, vasárnap délután 6 órakor a vármegyeháza dísztermében Ady-ünnepély, Babits Mihály és Juhász Gyula közreműködésével.

November 29-én, kedden délután 5 órakor a debreceni egyetemi franciaszakos hallgatóinak irodalmi délutánya.

— Rádió-műsor. November 18. Péntek. Budapest. D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 1: Időjárás-és vízállásjelentés. 4: Onkel Hans németnyelvű mesedélutánja. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, mozik műsora. 5: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Vezényel: Komor Vilmos karnagy. Magyar hangverseny. 1. Erkel: Hunyady László megnyitó. 2. Weiner: Szerenád. 3. Liszt: II. Magyar rapszódia. 4. Erkel: Bánk bán, ábránd. 6.15: Egészségügyi előadás. Kovácsics Sándor dr. tb. vármegyei főorvos: „A falu egészségügye”. II. rész. 6.45: „Mit és kit idézek?” Irodalmi rejtélyverseny. Tartja: **Bánóczy Dezső** dr. 7.45: A Melles vonósnegyes hangversenye. 1. Mozart: D-moll vonósnegyes. 2. Dohnányi: A-moll vonósnegyes. 3. Beethoven: F-dur vonósnegyes Op. 127-es. 6.30: Fataky Irén és Teleky Sándor előadó-estje. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 10.30: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 10.50: A Britannia-nagyszállóból Perti Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517.2 és 577.) D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny. 5.20: Gyermekek hangverseny. 7.30: Haydn oratórium: A teremtés. Berlin (483.9). D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 9: Hegedűrománok. 9.30: Népdalduettek. 10.30: Lehár-slágerok. Majna-Frankfurt (428.6). D. u. 1: Gramofonzene. 9.15: Spiegel Magda dalhangversenye. Prága (348.9). D. u. 4.30: Hangverseny. 7.30: Novotna Jaromila hangversenye. 10.20: Szórakoztató zene. Róma (450). D. u. 5.15: Ének- és zenekari hangverseny. 8.40: Könyvű zene. London (361.4). D. u. 1: Cselló- és zongorahangverseny. 7.30: Orgona. 4.45: Shakespeare-előadás. 7: Hangverseny. 9: Szimfónikus hangverseny.

Budapestre utazik?!

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból,
10 százalék engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Külföldi házikonyha)
5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhetsz egy perc alatt a pályaudvarról.
Otthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.
Elsőrendű kiszolgálás, szigorú családi jelleg.
Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Grand Hotel Park
Nagyszálloda
BUDAPEST,
VIII. Baross-tér 10.
A Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Erzsébet,
Katalin
Jolán
napokra
csemegék, likőrök, diszdobozos
cukorkák, borok, pezsgők
nagy választékban
a
„HANGYÁK”
összes üzletelben.

Az Egyetemi Diákjóléti Iroda hírei:

Akik gyermekeik mellé nevelőt, tanítót, vagy irodai munkára gépirót, gyorsírót keresnek, kérjük ajánlataikat az Egyetemi Diákjóléti Irodánál (Kollégium, I. emelet, 34. ajtó) bejelenteni.

Akiknek kiadó hónapos szobájuk van, vagy kosztost keresnek, jelentsek be az Egyetemi Diákjóléti Irodánál

Két egyetemi hallgató számára butorozott szobát keres a Diákjóléti Iroda

Másodéves hitanhallgató középiskolás tanítványt, vagy irodai alkalmazást keres ajánlatokat az Egyetemi Diákjóléti Iroda (Kollégium, I. emelet, 34. ajtó, címére kérünk.

SHINHAZ

A Csokonai színház műsora.

Pénteken B) bérletben: **Oroszország.** Kardoss Géza felléptével.

Szombaton C) bérletben: **Oroszország.** Kardoss Géza felléptével.

Vasárnap délután: **Borcsa Amerikában.** Elek Icaival. mérsékelt árak.

Hétfő A) bérlet: **A Koldusdiák.**

Bob herceg

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzelte Huszka Jenő.

A „Bob herceg” nemcsak a legjobb magyar operette, hanem ma már talán több is ennél. Kedves, felejthetetlen emlék, amelyből mindenki őriz valamit a szívében s amelyik mindig új, mindig szebb és szebb lesz, valahányszor megleveledik előttünk. A „Bob herceg” első sikerei óta eltelhetett jónéhány esztendő, megváltozhatott az izlés, kívánhat fűszeresebb delikates csemegéket a publikum, Bob urfi törtérideja örökké szép és elevenen ható lesz. Mert a „Bob herceg” szövegekönyve több mint egy sablonos operett mese: költészet. Csupa poézis, báj, aranyos humor, pajzanság. Hatásos összefüggő akció, amelynek — szemben a mai librettókkal — van értelme, hangulata, üde, tiszta levegője, vannak igazi operett alakjai, főként van színpadi hatása, amelyhez csodálatosképpen sehogysem értenek a maiak.

Huszka Jenő muzsikája épp olyan maradandó értékű, mint a szöveg. Tele van dalammal.

A Csokonai-színház együttese — kisebb hibáktól eltekintve, — igen jó előadásban ujtotta fel a darabot. Timár Ila pajzán, fess és kedvesen kekk Bob herceg. Üde bájával, tudatos, biztos játékával, amelyben van szín, mély érzés és eleven temperamentum is, valamint tiszta, zengő hangjával őszinte, megérdemelt sikert aratott. Torma Gusztó kissé hideg és szintelen, Szathmáry Margit finom illúziót keltő hercegnője, Kondrát Ilona előkelő eszközökkel színpadra vitt királyasszonya mellett Szigeti Jenő pompás, éles karrikatura-figurája érdemel említést. Fülöp Sándor, Szirmai, Mihályi Ernő, Virágháthy és Szigethy Andor méltó részesei voltak a repriz kivételes sikerének. Szathmáry Endre karnagy biztos kézzel fegyelmezte és lendülettel dirigálta a zenekart. Remete mozgalmasan rendezte a darabot, azonban az angol királyi gárda nem tulságosan sok illúziót adó tagjait ebben az öltözetben látjuk már mint egyiptomi harcosokat, kínai rablókat, spanyol dragonyosokat és genovai zsoldosokat is. (mars.)

Zsufolt házak a Carmen délutáni előadásain. Mióta a Csokonai-színház direktiója megkezdte operai programjának beváltását, a folyton fokozódó érdeklődés bizonyítja, milyen nagy közönsége van Debrecenben ennek a komoly színpadi műfajnak. A Carmen, Bizet forró muzsikájú reprezentáns műve ugyan azt a diadalmat utat futotta meg ezidén, mint tavaly a Troubadour, s a szerdai és csütörtöki délutáni előadásokon, tehát már ötödször és hatodszor, zsufoltságig megtöltötte a nézőteret a város válogatottan előkelő közönsége. A frenetikus tapok méltán ünnepelték ez alkalommal is a színház vendégeit, a címszereplő K. Voith Ilonkát és Halmos Jánost, nemkülönben a többi főszereplőket, Timár Ilát, Bihary Sándort, valamint Szathmáry Endre karnagyot. A publikum az értékes kezdet után nagy várakozással tekint a folytatás elé is s reméli, hogy a direktió mihamarabb felújítja a rég nem látott népszerű operákat, minők a Pillangó kisasszony, Parasztbecsület, Mignon, Faust, Alarcos bál, Bánk bán, Hurnyadi László, Bohém meg stb., amelyeknek előadására valóban a fővárosi szintű mozgó együttes áll rendelkezésére a debreceni színháznak.

A színházi iroda hírei:

Ma este B) bérletben:

OROSZORSZÁG.

Kardoss Géza fellépte.

Kardoss Géza betegségéből felgyógyulva a bérlok részéről érkezett óhajnak kíván eleget tenni azal, hogy eljuttassa az Oroszország címűt. Eszerint ma pénteken B) bérletben és holnap szombaton C) bérletben lép fel az Oroszország c. nagyhatású drámában! Jegyváltás 10-1 és 4-6 óráig!

Oroszország — ma pénteken és holnap szombaton este!

Borcsa Amerikában — vasárnap délután mérsékelt árakkal!

Horváth Nusi — Mágnes Miska vasárnap este fél nyolckor!

Jön: Koldusdiák.

Megjelent a „Debreceni Színpad”! Végre megjelent Debrecenben egy olcsó színházi újság, mely nemcsak a heti műsort, teljes színlapot és a darab tartalmát foglalja magában, hanem közli a színház programját, híreit, verseket és komoly cikkeket közöl, színházi pletykákat hoz, stb., szóval egy kellemes és szórakoztató lap, melynek csak 20 fillér az ára. A „Debreceni Színpad” kapható a tőzsdékben, lapelárusítóknál, a színházi pénztárnál és a jegyszedőknél. A rendszeres színházlátogatók egész hónapra: november 15-től december 15-ig összesen 80 fillért kaphatják a „Debreceni Színpad”-ot Bartha István igazgatóhelyettes urnál!

Mozgósínházak közleményei:

FIGYELMEZTETÉS!

Hétitől kezdve az Apollo mozgó állandóan játszik, míg az Uránia ettől a naptól csak szombat és vasárnapokon.

Folyó hó 21-től a zenedíjak sze-

dését beszüntetjük, ehelyett a csaknem kétszeres költségek kényszere alatt a belépőjegyek árát e naptól igen mérsékelten emelni fogjuk.

Péntek — Szombat — Vasárnap:

APOLLO

Kizárólag csak felnőtteknek!

Harry Liedtke és Eszterházy Ágnes főszereplésével

Kártya és az asszony
dráma 6 felvonásban.

Tingli-Tangli

egy görli regénye 8 fejezetben.

A főszerepekben: Rudolf Klein Rogge, Dolly Davis és Igó Sym

VIGSZINHAZ

Varázs charleston, bohózat,

VILÁGFILM!

Janet Gaynor és Charles Farrel szereplésével

A hetedik mennyország

Hymnus a szerelemről 12 fejezetben.

URANIA

Kis rikkancs, Négy lábú boxbajnok és Finom kis család.
bohózatok.

Laura La Plante a főszerepben

A kisértetek háza
grandignol 8 fejezetben.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.80

A zürichi devizapiac nyitóárfolyamai a következők: Budapest 90.80, Berlin 123.70, Newyork 518.50 — London 2527.25 — Páris 20.37 — Milano 28.20 — Prága 15.37.50, Belgrád 9.13 — Szófia 3.75, Bukarest 3.21 — Varsó — Bécs 73.11, Hollandia 209.45.

Hivatalos vsutaárfolyamok.

Az árjegyzőbizottság tegnap a következő valutaárfolyamokat állapította meg: egy angol font 27.77—27.92, száz belga 79.50—79.80, száz csehi korona 16.87—17.—, száz dán korona 152.75—153.35, száz dinár 10.01—10.07, száz dollár 568.00—579.0, száz francia frank 22.40—22.60, száz holland forint 230.05—231.00, száz lengyel zloty 63.85—64.45, száz leu 3.50—3.55, száz líra 30.95—31.15, száz német márka 135.95—136.45, száz osztrák schilling 80.00—80.65, száz norvég korona 150.30—150.90, száz svájci frank 109.95—110.35, száz svéd korona 153.55—155.15 pengő. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 22.80—23.10, az ezüst egykoronást 0.38—0.40 a forintost 1—1.10, az ötkoronást 190.2.10, szinarany kg-ja 3808—3828 pengő.

Aranyatőz-de

A készárúpiacra az irányzat általában tartott maradt, ami a kereslet és a kínálat tartózkodásának tulajdonítható. A tőzsdé idő elején a tiszavidéki búzát 28.80—30.84, az egyéb származású búzát 29.80—30.35 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 28.25—28.40 pengő között mozgott.

A liszt- és élelménypiacra a malmok nem változtatták meg lisztárúkat. A korpát 17.75—18 pengővel jegyzik.

A termények piacán a forgalom szűk keretek között mozgott. Az irányzat ingadozó volt és míg a zab ára a kereslet megcsappanása miatt csökkent, addig a tengeri a jelentéktelen kínálat következtében drágult. A zsbót 23.50—24.25, a tengerit 24.50—25, a takarmányárpat 24.75—25.75, pengővel jegyezték.

A magplacon a babot állomásról 34 pengővel keresték. Élénkebb érdeklődés nyilvánult meg a lóhere és a lucernamag iránt s mind a két cikknek az ára szilárd. A lucernát 210—230, az arankamentes lóherét 192—200, az arankás lóherét pedig 160—180 pengővel jegyzik.

Budapesti állésvásár

A sertésvásáron tartott volt az irányzat. Árak: zsirsértés öreg la 156 160, la 150—154, fiatal nehéz 168—172, közép 158—162, könnyű 136—148, szedett közép 144—150, angol hussértés 136—152, süldő 150 fillér kg-ként. Szalonnás félsértés 2—204, szalonna nagyban 192—2, hus 200—208, zsir 200—202 fillér kg-kint.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatalának igazgatójától.

3900—927 ghsz.

Hirdetmény.

Az egyetemi gazdasági hivatal (Nagyerdő felvételi épület) a nagyerdői klinikák környékén 4 lóra való istállót keres bérbe, kocsinak való egyszobás lakással.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatalának igazgatójától.

3902—1927 ghszám.

Hirdetmény.

A debreceni m. kir. tudományegyetem gazdasági hivatala által november 8-án tartott versenytárgyalás (marhahus szállításra) kielégítő eredményt nem nyújtván **i. évi november 30-án d. e. 10 órára MARHA- és BORJUHUS** szállítására új versenytárgyalást tartok az egyetemi gazdasági hivatalban (Nagyerdő klinikai telep felvételi épület).

Ajánlatok ugyanott beszerezhetők a hivatalos órák alatt.

Dr. BALOGH GYULA s. k.

egyetemi gazdasági hiv. igazgató.

Tüzifa

legjutányosabban beszerezhető a Tüzelő- és Épületfa Kereskedelmi R.-T.-nál

DEBRECEN,

Sas-utca 4.

(Kölcsonös Segélyző palota.)

Patkányt és egereit

bámulatos gyorsan kiharos hatású szabadalmazott irtószerrel, nagyon olcsón kapható **STERN** lelté üzletben Piac-u. 10 Bikávalszembe

Ingyen utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg.

Es'e hetkor kis babám . . .

a Gambrinusban

énekli a szalonzenekar

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

CSAK AZ **Eternit** VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI!
ETERNIT-ŰVEK WATSCHEK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 33. GY. 3. NYERES

Elárusítóhelyek: Kubinyi Lajos és Társa tetőfedővállalat, építési anyagok raktára, Debrecen; Lukács Vilmos és Testvére tetőfedővállalat, műkö- és cementárugyár, Debrecen; vitéz Onody Habucski János tetőfedő-vállalkozó Debrecen; Gebmann Ignác fa és terménykereskedő, Balmazújváros.

Igyál
KATHREINER-féle
KNEIPP
malátakávé

Öserejü — pompás zamatu
kitünő ital — számodra is.

Tervez és épít:

HÁZI és VILLAKERTEKET,
PARKOKAT,
GYÜMÖLCSŐS KERTEKET,
TEMETŐRENDEZÉSEKET
ÉS RÉGI KERTEK ÁT-
ALAKÍTÁSÁT.

Elvállal:

MINDEN KERTÉSZETI
MUNKÁT.

Különleges rózsafajok
nagy választékban.

Haasenstein és Vogler
hirdető iroda r.-t.

Budapest, V. Dorottya-utca 11. szám alatt.
0000000 Telefon: Teréz 234-45. 0000000

Felvesz hirdetéseket a világ minden lapja részére.
Reklámterveket készít.

A gazdasági propaganda célhoz vezető legalkalmasabb
és legolcsóbb módjait kidolgozza.

Társházak Európa minden jelentősebb városában.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóváll. nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59. — Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat

APROHIRDETESEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítanak.

LAKÁS

Elcserélném

3 szobás hajduszoboszlói lakásomat Debrecenben hasonlóval. Telefon 2-25.

Szoba,

esetleg konyhával butorozva, vagy butor nélkül intelligens egyéneknek kiadó. Megtekinthető: Tisztviselőtelep II. utca 3. szám alatt délelőtt. 429

AJÁNLAT

Erzsébet-napra

nagyvirágu Crisanthemum kapható Gulyás kertészete, Budai Ézsaiás-u. 27. sz. Katolikus temető mellett. 448

Kornides

penzió Tátra Lomnicon napi 50 cseh koronáért teljes ellátást ad.

Teletetésre

10-12 drb marhát felvállalok, hadházi-uti sorompónál levő tanyán. — Értekezhetni Hadházi-ut 16. sz. 457

Elsőrendű

házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillérért kapható, ugy kihordásra, mint bennékezésre Csapó-utca 19. szám (Knoll-ház), udvaron közvetlen balra.

Király kávé

mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve meleg állapotban kapható, Dégenfeld-tér 11. szám alatt. 344

Karbolíneum

kicsinyben és nagyban állandóan kapható Klein festéküzlet, Arany János-utca 10., udvarban.

KERESLET

Házmesternek

gyermektelen tisztességes házaspár pincelakásba elsejére felvétetik, Miklós-utca 21.

Két gazdász

keres butorozott szobát, esetleg január 1-re. Részletes ajánlatot kiadóhivatalba kérem. 458

Órástanulót
felvesz Debreczeni, Péterfia-utca 8. szám. 459

Bejáróleány

ügyes, fiatal kerestetik, Kőlcsey-u. 3. szám. 460

ELADÁS

Óbor, ujbör,

tisztán kezelt házibör literenként 1.40. Poroszlay-ut 53. 456

Eladó

Tisztviselőtelepen egy házhely. Értekezhetni II. utca 7. 454

Allig

használt férfiruhák eladók magas, vállas termetre. Cim a kiadóban. 449

Harsányi Gusztáv-utca 8. szám
ház elköltözés miatt sürgősen eladó.

Tüzlifa és szén,

száraz tölgy és bükk hasábosan és aprítva, valamint 1. oszt. gyökérmentes tölgy tuskó legújantósbabban Kovács Gyula tüzelőanyag telepén, Károly Ferenc József-ut 18-b. István maiommal szemben. Telefon: 4-64 szám.

Szép csaiádház,

két szoba, konyha, speiz, pincével, verandával, kerttel olcsón eladó. Azonnal beköltözhető. Kuruc-utca 9. szám.

Eladó

két és félhold szőlő, gyümölcsös, négyszobás urilakással. Értekezhetni Miklós-utca 21.

Egy

jókarban levő függőlámpa eladó, — Eötvös-utca 96.

Óbor!

Zamatos házibör literenként 1.40. Kapható mindennap, Poroszlay-ut 53. szám.

Ólmos
vesz
lapunk kiadóhivatala
Plac-utca 59. sz.

A ruházati cikkek árai hallatlanul emelkedtek!

A még raktárunkon lévő

vászon,
szövet
és selyem

• áruinkat egyelőre a régi áron árusítjuk.

A jó vászon a háziasszony öröme,
-- hátha még olyan olcsó, mint a

METROPOL áruházban

Budapest, VII., Rákóczi-ut 56. sz.

A Keleti pályaudvar mellett.